

Plenum

Onsdag 24.2.2016 kl. 14.00—15.21

6. Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av Nagoyaprotokollet om tillträde till genetiska resurser samt rimlig och rättvis fördelning av den nytta som uppstår vid deras användning till konventionen om biologisk mångfald samt med förslag till lag om sätande i kraft av de bestämmelser i protokollet som hör till området för lagstiftningen och till lag om genomförande av Nagoyaprotokollet till konventionen om biologisk mångfald

Regeringens proposition RP 126/2015 rd

Utskottets betänkande MiUB 1/2016 rd

Första behandlingen

Talman Maria Lohela: Ärende 6 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger miljöutskottets betänkande MiUB 1/2016 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslagen.

Debatt

15.17 **Mikko Kärnä kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä esityksessä on kyse Nagoyan pöytäkirjan täytäntöönpanosta, ja tämän pöytäkirjan tarkoituksena on luoda yhtenäinen kansainvälinen sääntelyperusta geenivarojen ja niihin liittyvän alkuperäiskansojen perinteisen tiedon saatavuudelle sekä niiden käytöstä saatavien hyötyjen jakamiselle. Nämä pöytäkirjamääräykset eivät koske ihmisen geenivaroja. Tämän lakiesityksen 8 § sisältää säännöksen saamelaisten oikeuksien heikentämisen kiellosta, ja valiokuntakin tässä mietinnössään toteaa, että heikentämiskiellon tarkoitus on turvata saamelaisten oikeuksia perinteisen tietonsa hyödyntämiseen tilanteessa, jossa perinteistä tietoa hyödyntää tai pyrkii hyödyntämään joku muu kuin saamelainen taho.

Esitys parantaa saamelaisten oikeuksia alkuperäiskansana, ja nyt kun tässäkin salissa on paljon käytetty puheenvuoroja esimerkiksi Metsähallitus-lain valmistelun yhteydessä siitä, että hallitus on kokonaisuudessaan unohtanut alkuperäiskansojen oikeudet, niin hämmästelten kyllä, missä viiptyvät nyt ne kiitokset siitä, että tällainenkin merkittävä lakiesitys ollaan nyt viemässä eteenpäin.

15.19 **Kai Mykkänen kok:** Arvoisa puhemies! Tähän edustaja Kärnä puheenvuoroon voin mielihyvin yhtyä. Tosiaan ympäristövaliokunnassa varsin yksimielisin kääntein tätä asiaa tulkittiin. Kannattaa myös ehkä korostaa tässä sitä, että tämä sopimus sinänsä säätelee nimenomaan geenivarojen saatavuuteen ja käyttöön liittyviä hyötyjä ja niihin liittyviä hyödykkeitä, ei esimerkiksi sitä, miten vaikkapa tekstiilituotteiden tai muun tällaisen perinteisiin liittyvän esimerkiksi matkamuiistomyynnin osalta pelisäännöt menevät.

Mutta geenivarojen osalta tämä selkeyttää tilannetta myös Suomessa ja on askel siinä mielessä oikeaan suuntaan, että itse ainakin uskon, että alkuperäiskansojen asemaa ja iden-

Punkt i protokollet PR 13/2016 rd

titeettiä on meillä valtaväestöllä niin Suomessa kuin muissakin maissa — Euroopassa se vastuu on pääasiassa Suomessa — hyvin varaa vahvistaa samalla, kun se tehdään tasapainoisesti ja niin, että se ei provosoi ristiriitoja alkuperäiskansojen asuinalueilla, mikä voi kääntyä sitten helposti myös heitä vastaan huonommassa tilanteessa. Metsähallitus-lain käsittelyn yhteydessähän nämä kaikki aspektit ovat olleet ja ovat vahvasti läsnä, kun mietitään, miten parhaalla tavalla erityisesti Pohjois-Suomessa metsävarojen käytöstä voitaisiin päättää niin, että kaikkien intressit tulevat tyydyttävällä tavalla huomioitua. Uskon, että siihenkin kompromissi löytyy.

Usein me haukumme täällä kansainvälisiä sopimuksia, jotka heikentävät Suomen mahdollisuuksia, mutta uskoisin, että tämä esitys on pieni askel mutta oikeaan suuntaan ja osoitus myös siitä, että kansainvälinen yhteisö voi myös Suomen kannalta myönteisiä asioita usein saada aikaan.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslag 1—2 i proposition RP 126/2015 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslagen avslutades.